

М О Т И В И**към законопроект за изменение и допълнение на Закона за корпоративното
подоходно облагане**

Законопроектът за изменение и допълнение на Закона за корпоративното подоходно облагане (ЗКПО) е изготвен с цел усъвършенстване на данъчното законодателство и практика и въвеждане на изисквания, налагани от правото на ЕС. В тази връзка са направени следните предложения за промяна:

Годишни данъчни амортизационни норми

В законопроекта е предложена промяна, съгласно която се намаляват максимално допустимите за данъчни цели годишни амортизационни норми за дълготрайните активи, както следва:

- машини, производствено оборудване и апаратура – от 30% на 20%
- компютри и софтуер – от 50% на 30 %
- автомобили – от 25% на 20%

Предлаганата промяна се налага поради следните мотиви:

- икономическата ситуация в страната:

В условията на забавяне на икономическия растеж активите не се ползват толкова „интензивно”, колкото при висок растеж в икономиката. В сегашната икономическа ситуация активите се „изхабяват по-бавно” спрямо предходните години, поради което е удачно намаляване на начислените амортизации по начин, който отговаря на намалената икономическа активност.

- реалното изхабяване на активите:

Срокът за данъчно амортизиране на активите в определени случаи е значително по-кратък от реалния им срок на ползване. Така например голяма част от машините се ползват значително по-дълго от 3 години и 4 месеца (срок на амортизиране за данъчни цели). Отклонението е още по-голямо за активите, за които е допустима ускорена данъчна амортизация (първоначална инвестиция в машини – 50% годишна данъчна амортизация). В резултат на това данъчно амортизиране се нарушава съпоставимостта между приходите и разходите за данъчни цели на предприятията по години. Пренасянето на стойността на актива през годините под формата на разходи за амортизация не е съпоставимо с реализирането на икономическа изгода от този актив под формата на получените приходи. При една част от предприятията прилаганите в момента високи данъчни амортизации водят до ползването на активи (отчитане на приходи), които са напълно амортизирани за данъчни цели. Намаляването на данъчните амортизации ще доближи данъчната печалба до икономическата печалба на предприятията, което е логично и справедливо.

- увеличаване на бюджетните приходи:

Промяната ще доведе до увеличаване на данъчната печалба на предприятията и до увеличаване на дължимия от тях корпоративен данък в краткосрочен период.

Намаляването на годишните данъчни амортизационни норми няма да доведе до плащането на по-високи данъци от бизнеса в средносрочен и дългосрочен период. Ефектът от промяната ще се изразява в по-дългосрочно признаване на разходите по придобитите активи, а от тук до отчитане на данъчните печалби по-рано във времето. В

рамките на срока на ползване на актива общият размер на данъчните печалби няма да бъде повлиян от промяната, а само ще се засегне разпределението на печалбите през този срок.

Данък върху доходите на чуждестранни юридически лица от лихви, авторски и лицензионни възнаграждения

Съгласно Директива 2003/49/ЕО на Съвета относно общата система на данъчно облагане на плащания на лихви и роялти между свързани дружества от различни държави-членки на ЕС, държавите-членки нямат право да облагат лихви, авторски и лицензионни възнаграждения, начислени от местни дружества в полза на дружества от други държави-членки, когато плащецът и получателят на дохода са свързани лица. В Договора за присъединяване на България и Румъния към ЕС страната ни е договорила дерогация, съгласно която България има право да не прилага директивата до 31 декември 2014 г. (преходен период от 8 години). През този преходен период данъчната ставка върху плащанията на лихви, авторски и лицензионни възнаграждения, извършвани към свързано дружество от друга държава-членка, не трябва да надвишава 10% до 31 декември 2010 г. и не трябва да надвишава 5% за следващите години до 31 декември 2014 година.

Във връзка със спазване на Договора за присъединяване на България и Румъния към ЕС в законопроекта е предложена промяна в данъчната ставка на данъка върху доходите от лихви, авторски и лицензионни възнаграждения. Предложението е намаляване от 10% на 5% на данъка върху доходите от лихви, авторски и лицензионни възнаграждения, платени от местни юридически лица в полза на чуждестранни юридически лица от ЕС, когато плащецът и получателят на дохода са свързани лица (едно от двете лица е притежавало непрекъснато за период от поне две години най-малко 25 на сто от капитала на другото лице) и при изпълнение на определени условия, изисквани от европейското законодателство.

Доходи на чуждестранни лица, установени в юрисдикции с преференциален данъчен режим (офшорни зони)

В законопроекта се предлага облагане на чуждестранни лица, установени в юрисдикции с преференциален данъчен режим (офшорни зони), с данък от 10% за доходите им от услуги с източник България. Юрисдикции с преференциален данъчен режим, съгласно законопроекта са:

1. Американски Вирджински острови, Андора, Ангила, Англо-нормандските острови, Антигуа и Барбуда, Аруба, Бахамите, Барбадос, Белиз, Бермудските острови, Британски Вирджински острови, Вануату, Гибралтар, Гренада, Гуам, Гаяна, Доминика, Каймановите острови, Коледни острови, Либерия, Лихтенщайн, Малдивските острови, Маршаловите острови, Мавриций, Монако, Монсерат, Науру, Ниуе, Палау, Островите Кук, Остров Ман, остров Санта Лучия, островите Сейнт Китс и Невис, Острови Търкс и Кайкос, островите Фиджи, Панама, Самоа, Сан Марино, Сейшелските острови, Соломонови острови, Сейнт Висент и Гренадини, Тонга, Тринидад и Тобаго, Тувалу, Фолклендските острови, Холандските Антили и Хонг Конг; или

2. държави/територии, с които Република България няма влязла в сила спогодба за избягване на двойното данъчно облагане и в които дължимият подоходен или корпоративен данък върху доходите, които чуждестранното лице е реализирало в резултат на предоставените услуги или права, е с повече от 60 на сто по-нисък от подоходния или корпоративния данък върху тези доходи в Република България.

Въвеждането на тази мярка има за цел да се противодейства на възможни данъчни измами и прането на пари. Осъществяването на сделки с чуждестранни лица, установени в юрисдикции с преференциален данъчен режим, се приема за сериозен данъчен риск от

всички държави-членки на ЕС и Организацията за икономическо сътрудничество и развитие, включително и от България.

Въвеждането на данък върху тези доходи е наложително по следните причини:

- данъчната практика показва, че в почти всички случаи зад тези доходи не стоят реални услуги;

- не е възможно да се извърши обмен на информация с държавата на получателя на дохода, тъй като с юрисдикции с преференциален данъчен режим България няма сключени спогодби за избягване на двойното данъчно облагане (СИДДО) или други споразумения за обмен на информация, а и тези територии не проявяват готовност за обмен на информация;

- съществуват значителни трудности при доказване на реалността на услугите. Често местните ревизирани лица са некооперативни и умишлено укриват информация или предоставят само онези данни, които обслужват защитаваната от тях теза;

- винаги съществува несигурност, че подобно дружество изобщо е регистрирано и функционира в юрисдикции с преференциален данъчен режим;

- цената на сделките лесно може да бъде манипулирана в зависимост от потребностите на участващите дружества. При нормални условия такова ценообразуване може да бъде регулирано с помощта на методите за определяне на пазарните цени. При сделките с дружества, регистрирани в юрисдикции с преференциален данъчен режим обаче, тази възможност в много случаи е ограничена поради характера на самата сделка, структурирана така, че да няма пазарен аналог (например плащания за обезщетения и неустойки)

- липса на възможност да се събере информация за реалните собственици и управители на тези компании. Прикриват се действителните притежатели на доходите, които често са същите български лица, изплатили дохода. Този ефект се постига чрез въведените специални правила за защита и неразкриване на определени данни и допускането на формални образувания да притежават и ръководят съответните дружества, например тръстове и други. При това положение дори да е налице сключено споразумение за обмен на информация с юрисдикцията с преференциален данъчен режим, то не работи достатъчно ефективно, именно поради посочените ограничения в законодателството на тази юрисдикция.

Счетоводни грешки, свързани с данъчни амортизируеми активи

Предложена е промяна в данъчното третиране на грешки, свързани с данъчни амортизируеми активи, като се изравнява данъчното третиране на тези грешки с общия ред за коригиране на счетоводни грешки, а именно данъчните финансови резултати за съответните минали години се коригират съгласно изискванията на действащите закони през съответните минали години така, че все едно грешката не е била допусната.

Доходи от наем или друго предоставяне за ползване на недвижимо имущество

Предлага се данъкът върху доходите на чуждестранни юридически лица от наем или друго предоставяне за ползване на недвижимо имущество да се удържа от платеща на дохода, а не от получателя на същия, което ще съответства на общия принцип на удържане на данъка при източника.

Други промени

Направени са предложения за други промени, свързани с отстраняване на съществуващи проблеми по прилагането на закона.